

Hang CD-letöltők: áttekintés

PCLinuxOS Magazine – 2024. július

Írta: Paul Arnote (parnote)

A múlt hónapban meséltem a legjobb barátomról („John”) és hang CD-gyűjteményének USB meghajtón tárolható hangfájlokba mentéséről, hogy tudja a kocsijában hallgatni. Abban [cikkben](#) megígértem, hogy e hónapban közelebbről megnézzünk néhány, CD-k hangfájlokba mentésére szolgáló programot a PCLinuxOS tárolóiból.

Szándékosan korlátoztam a CSAK hang CD-k hangfájlokba letöltésére szolgáló programokra. Ez azt jelenti, hogy nem fogok kitérni a K3b-re, ami szintén képes CD-kből hangfájlokba letölteni. Ami a K3b-t illeti, nemcsak hangfájlokat ment le CD-kről, de egyben lemezíró program is, mindenféle optikai médiumra. Ezek az „extra” képességek kizárják abból, hogy a cikkben foglalkozzam vele. Vannak más programok is, amik elérik, lementik a hang CD-k hangfájljait, mint a Dolphin és a Konqueror, de azok fájlkezelők, így az elsődleges fájlkezelési funkciójuk szintén kizárja, hogy ebben a cikkben foglalkozzam velük.

Még ilyen a „megkötések” mellett is három olyan grafikus felületű programot találtam a PCLinuxOS tárolójában, amik kizárólagos feladata hangfájlok letöltése hang CD-kről.

Egy megjegyzés a CDDB-ről

„Gyári állapotában” csak egy program képes (a háromból) az előadóról és a CD-n lévő számokról a CD adatbázisából (CDDB) kinyerni az adatokat (később, a három program tulajdonságai leírásában előrehaladva felfedem, hogy melyik az a megfelelően beállított). Vagyis, ha nem az említett jól beállított programot használod, akkor meg kell változtatnod a CDDB-szerverinformációkat, hogy megfelelően kinyerje az adatokat.

Az egyetlen program ahol a CDDB alapból jól működött, a **gnudb.gnudb.org** szerver és a **~cddb/cddb.cgi** CGI útvonalban szerepelt a beállításokban. A másik két, a CDDB-t nem jól kezelő programnál, a **freedb.org** szerepelt CDDB-kiszolgálóként a beállítóknál. Sajnos, ezt az adatbázisát 2020-ban bezárták és a forgalmat a gnu db.org-ra irányították át. Erről [itt olvashatsz](#). Ugyanakkor a freedb.org-ról történő átirányítás a gnu db.org-ra, webböngészőt nyit meg, de ez az átirányítás a CDDB-szerverként freedb.org-ot használó programokban nem engedélyezett. Legalábbis, én így tapasztaltam. Nem töltöttem túl sok időt avval, hogy további CDDB-kiszolgálókat keressek, mivel már volt egy működő. Így, egyszerűen lecseréltem a nem működő CDDB-szerver címét és CGI útvonalát a másik két programban arra, amiről tudtam, hogy működik.

Ha ismersz más, működő CDDB-kiszolgálót és CGI-útvonalat, mint az itt említett, használd nyugodtan. De, az egyszerűség (és időtakarékoság) érdekében, a két rosszul beállított CDDB-jű programban használhatod a bekezdés elején említett CDDB-szervert és CGI-útvonalat. Mindazonáltal, örömmel venném, ha megosztanátok velem az információkat, ha tudomásotok van még más működő, ingyenes, nyílt CDDB-szerver létezéséről. Egy kicsit aggasztónak tartom, hogy csak EGY működő CDDB érhető el. Mi lesz, ha az a szerver padlót fog? Szerintem érted, mire gondolok!

Csak kíváncsiságból lefuttattam egy rövid keresést és találtam egy másik CDDB-t. Egyszerűen csak zavart, hogy EGYETLEN CDDB-forrás van. És, az igazság kedvéért, nem volt magától értetődő művelet a szervercím és a vonatkozó port-információ kinyerése (utóbbit pusztán kísérletezéssel állapítottam meg). Az új CDDB-szerver címe **freedb.dbpoweramp.com/~cddb/cddb.cgi** és a **80-as** port a megfelelő.

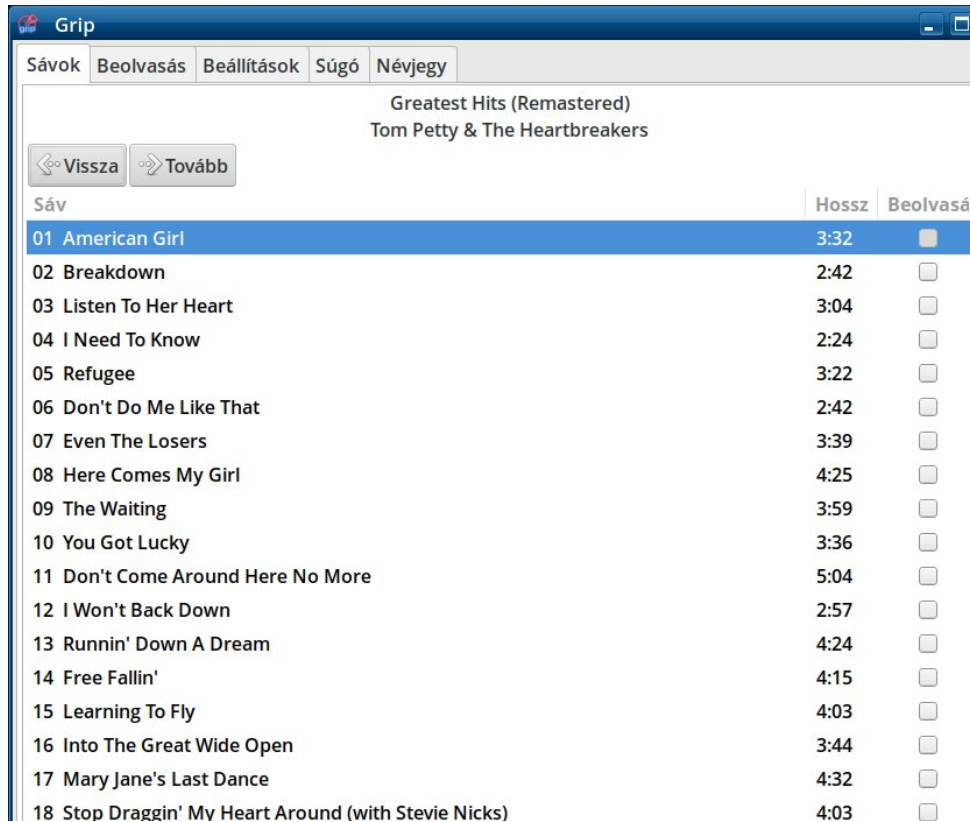

Hang CD-letöltők: áttekintés

tása jó, így egyedül ezt használtam John CD-inek merevlemezre mentésénél.

Ahogy a képen is látható, az album neve, az előadó, a számok sorszáma és az összes szám címe megfelelően jelenik meg. Csak megnyitottam a Grip-et és beraktam a hang CD-t a külső optikai meghajtóba. Az egész nem tartott tovább 10 másodpercnél, minden információ megfelelően megjelent a Grip alap képernyőjében.

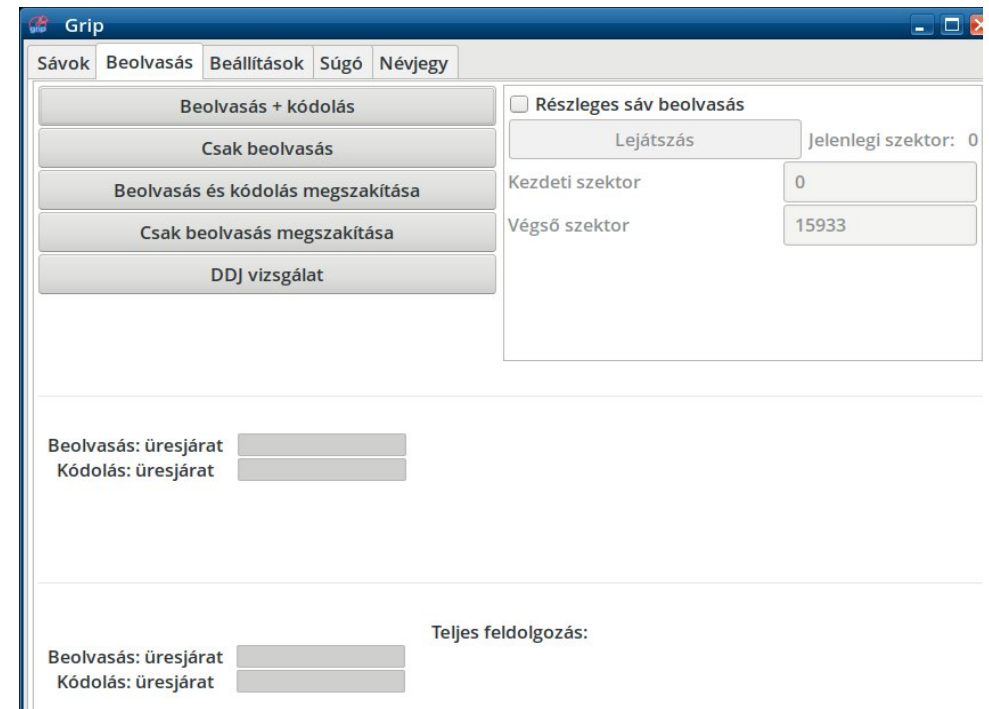
A előbb látott ablakban az egyes számokat úgy jelölheted ki letöltésre, hogy a sor jobb szélénél, a „Beolvasás” oszlopban található jelölő négyzetére rákattintasz. Vagy, ha úgy jobb, akkor az oszlop fejlécében a „Beolvasás” szóra kattintva a CD összes számát kijelöli. (Megjegyzés: a lemezen lévő összes adatfájlt automatikusan átugorja.)

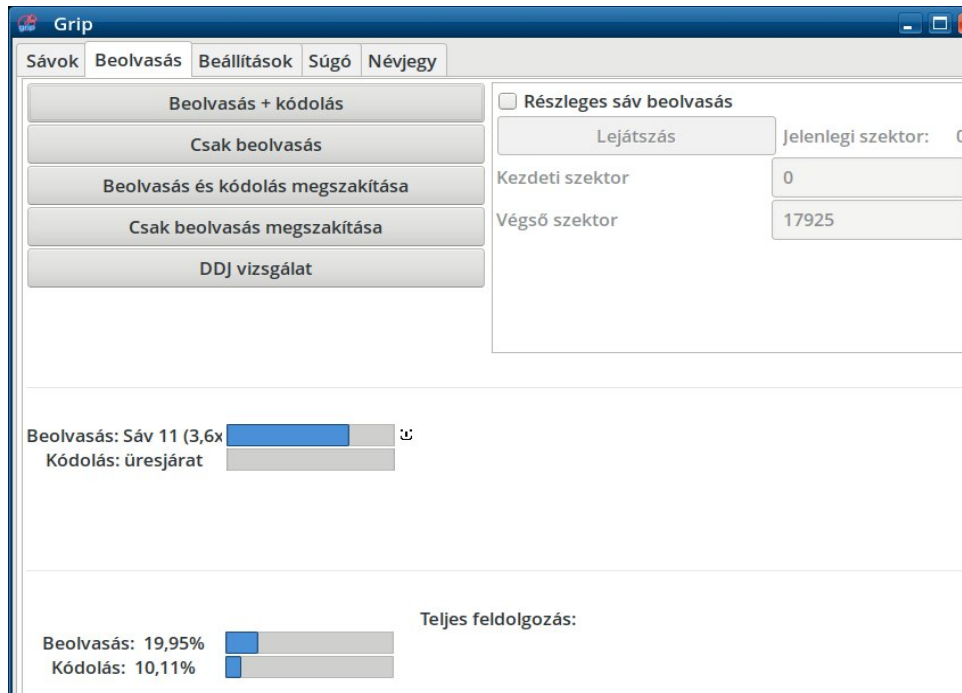

Grip

A Grip ablakos felületű, fülekkel. A fülek némelyike önmagában áll. Mások maguk is tartalmaznak további füleket. Az első fül a hang CD számait listázza ki.

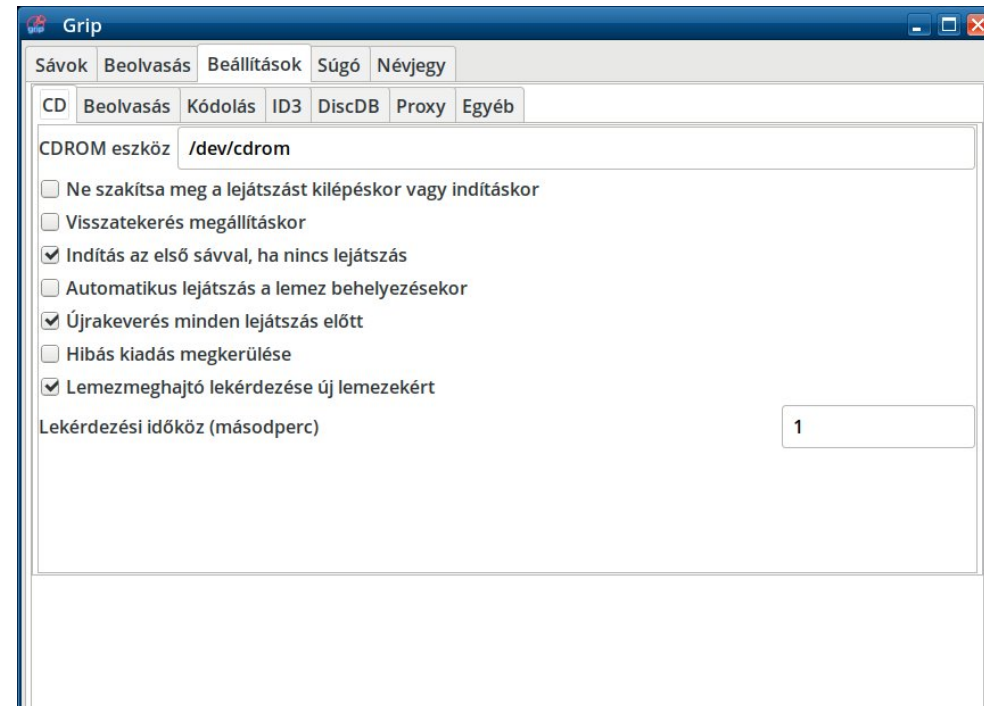
Mielőtt túl mélyre merülnék a Grip-ben, megemlíteném, hogy a Grip az egyetlen letöltő program, aminél a CDDb jól van beállítva „gyárilag”. Mivel a Grip beállí-

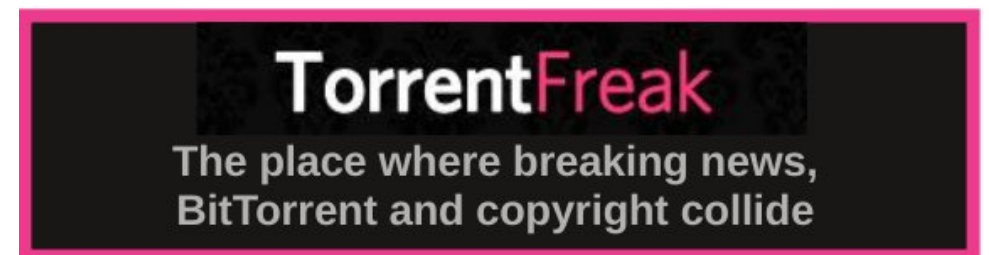

A Grip ablakában a második fül alatt indíthatod el az általad kiválasztott hangfájlok lementését. Figyelmeztetek, addig még NE indítsd el a folyamatot, amíg nem végeztél a Grip teljes beállításával az elvárt módon működéshez. Ide bármikor visszaléphetsz, amikor a Grip beállításával készen vagy. Csak azért említettem itt másodikként, mert a Grip lapozhatóra kialakított ablakában a második a fülek sorában.

Az előző oldalon a kép a Grip-et a letöltési folyamat elindítása előtt mutatja, a következő képen pedig a Grip a kiválasztott fájlok letöltése (és kódolása) során látható. Többnyire a „Beolvasás + kódolás” gombot fogod választani. Ez a kiválasztott számokat WAV-fájlként lementi és átkódolja a választott hangformátumba. Ha WAV-fájlként akarod a hangsávokat lementeni, akkor használd a „Csak beolvasás” gombot.

A Grip fő ablakában a „Beállítások” a harmadik fül, és ez az, ahol meghatározod a Grip működését vezérlő összes beállítást. Egyebek mellett, ha akarsz, a Grip *használható* a hang CD-k lejátszására is (de arra vannak jobb programok). Ha máskor nem, a Grip első futtatásánál át kell nézni ezeket a beállításokat, egyébként csak akkor menj a beállításokhoz, ha akarsz, vagy kell valamit változtatni. A CD-fül alatt vannak azok a beállítások, amik a Grip következő elindításakor érvényesek lesznek. A legtöbb egyértelmű, magyarázatot nem igényel. Ugyanakkor, néhánytól, mint a „Visszatekerés megállításakor”, csak vakartam a fejemet. Úgy vélem, CD-t és nem kazettát olvasunk be.

Hang CD-letöltők: áttekintés

A „Beolvasás” fülnél állítod be azokat a változókat, amiket a CD-d hangfájljainak beolvasásakor akarsz használni. A „Kódolás” fül teszi lehetővé a hangfájlok fájlokba átkódolási módjának beállítását. Kiválasztható, hogy a Grip melyik letöltőt használja. Én mindig hagyom az alapbeállításokat, ahogy vannak, ami ez esetben a „grip (cdparanoia)” és sosem volt gondom.

Alapbeállításában a Grip a beolvasott fájlokat a /home könyvtárad egy „ogg” nevű alkönyvtárba menti. Ha máshova szeretnéd a fájlokat, akkor itt kell megadni az útvonalat. A Grip ott fogja tárolni a kódolt fájlok elkészítésére használt WAV-fájlt.

Eljött az ideje, hogy megismerkedjünk a Grip által használt változókkal (amik a % jelet követik). Itt a változók teljes listája:

b — a fájlok kódolásának bitrátája;

c — a használt CDrom;

C — általános SCSI-eszköz használata (ha nincs ilyen eszköz kijelölve, akkor a CDrom-eszközzre cseréli);

w — a beolvasásra használt wav-fájl neve;

m — a fájl neve, amibe kódol;

t — a sáv sorszáma, 1-től kezdve és 0-val kiegészítve (p: '03' a harmadik szám).

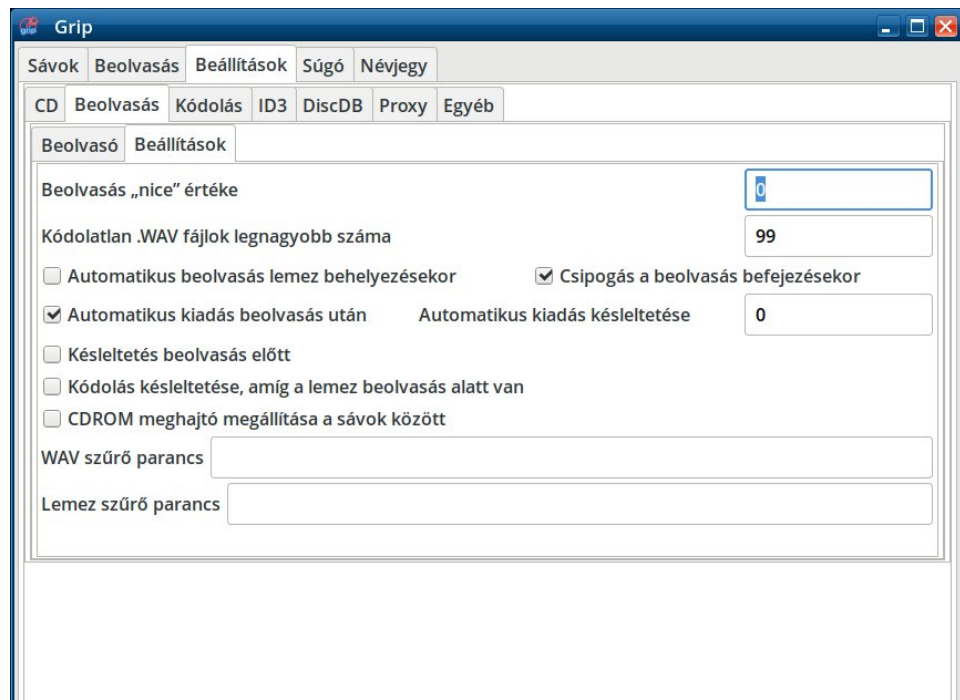
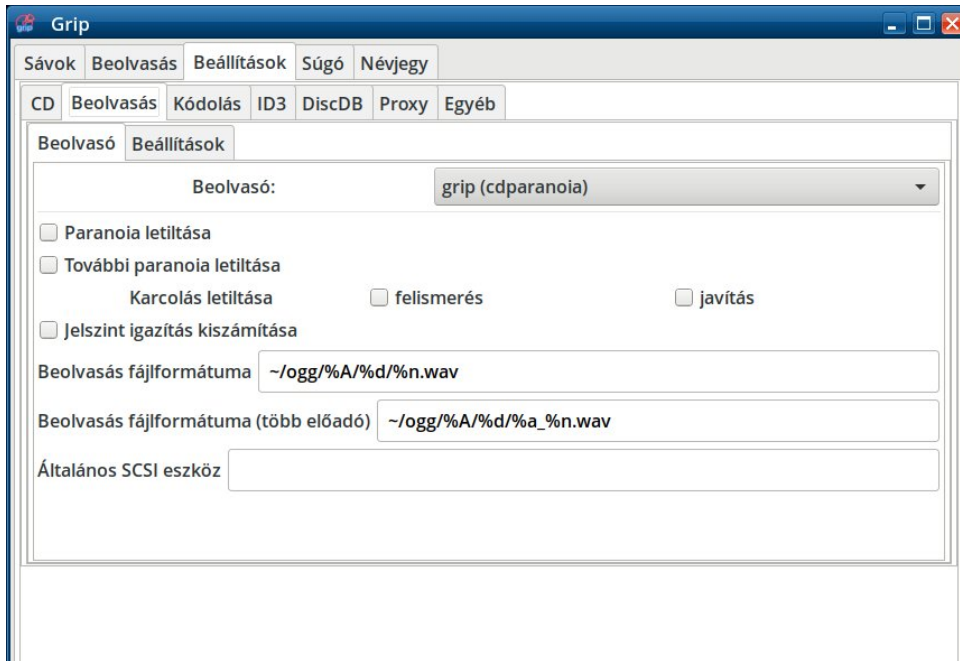
N — a sávok darabszáma 0-val kiegészítve (pl.: '07').

s — a sáv induló szektora;

e — a sáv utolsó szektora;

n — a szám neve,

a — a szám előadójának neve;

Hang CD-letöltők: áttekintés

A — a lemez előadójának neve;

I — az előadó nevének kezdőbetűje;

d — a lemez neve;

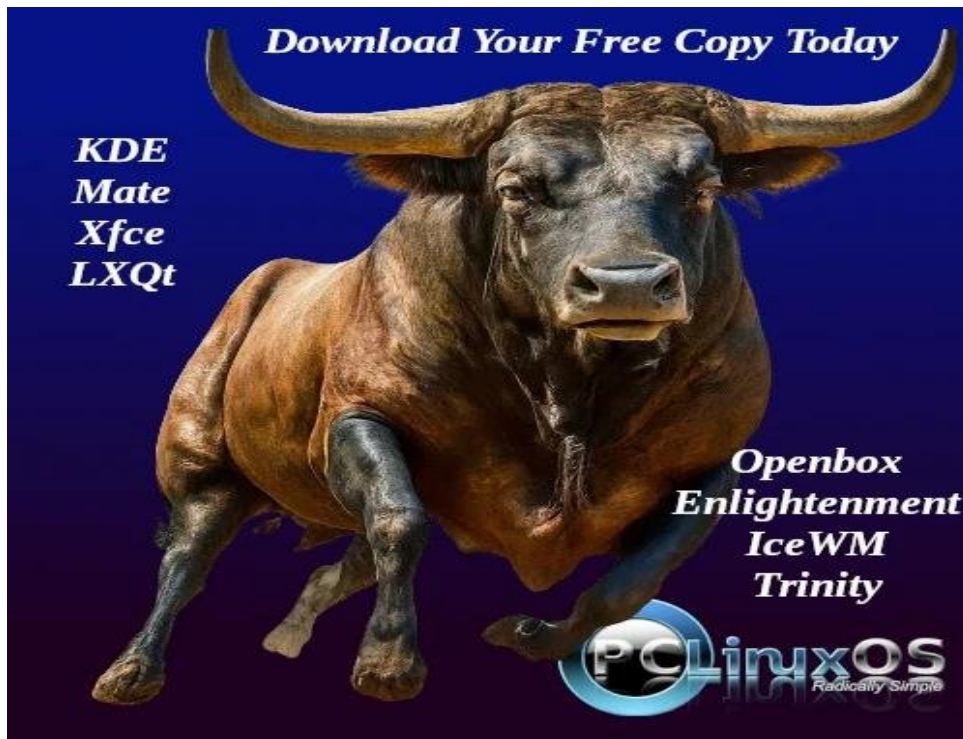
i — a lemez azonosítója az adatbázisban (hexadecimális formában);

y — a lemez megjelenésének éve;

g — a lemez ID3-as műfajazonosítója;

G — a lemez ID3 műfajstringje;

r — a sáv visszajátszásának javasolt lejátszási szintje (dB-ben). Jegyezd meg, hogy ez csak akkor releváns, ha a szintszámolás engedélyezett;

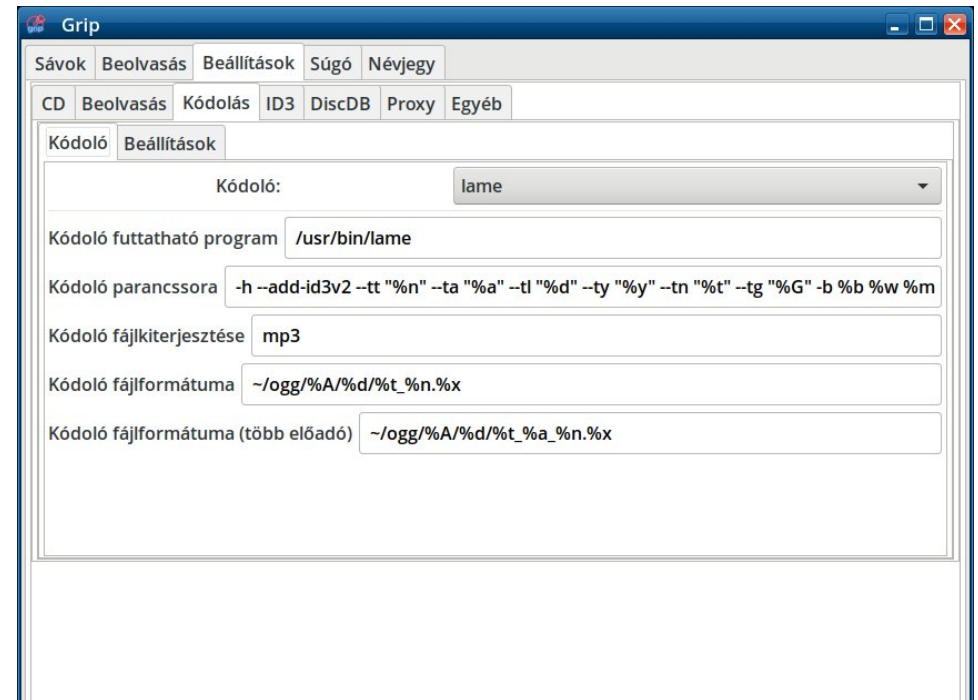

R — a javasolt lejátszási szint az egész lemezre (dB-ben). Ez az érték csak akkor érvényes, amikor már az egész lemezt beolvasta (a lemez filter parancsa használja fel ezt az értéket).

x — a kódolt fájlkiterjesztése (pl., "mp3").

Ezeket a változókat akkor is használja, amikor a fájlokat a kiválasztott hangformátumra kódolja.

A (Kódolás->) „Beállítások”-nál (következő kép) az eredeti értékeket hagytam.

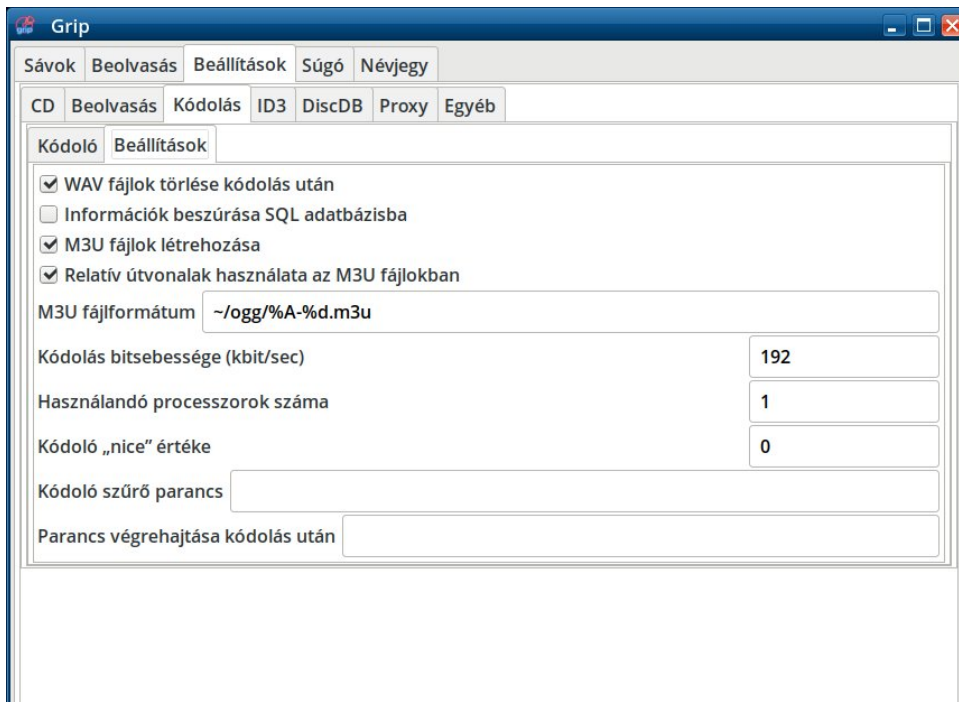
Amikor a Beállítások → Kódoló fülre lépsz, másik két alárendelt feladatot látsz. Az első a „Kódoló” fül. A legelső opció a kódoló kiválasztása. Az első képen a „lame” kódolót választottam magamnak. Jelenleg négy különböző kódoló van, amiket az MP3 fájlokhoz választhatsz: lame, bladeenc, xingmp3enc és mp3encode. A lame-t választottam, mert azt ismerem a legjobban. A hangfájlok

Hang CD-letöltők: áttekintés

kódolásához más formátumot is választhatsz, oggenc, I3enc, gogo, flac, faac, opusenc és „egyéb” kódolók használatával.

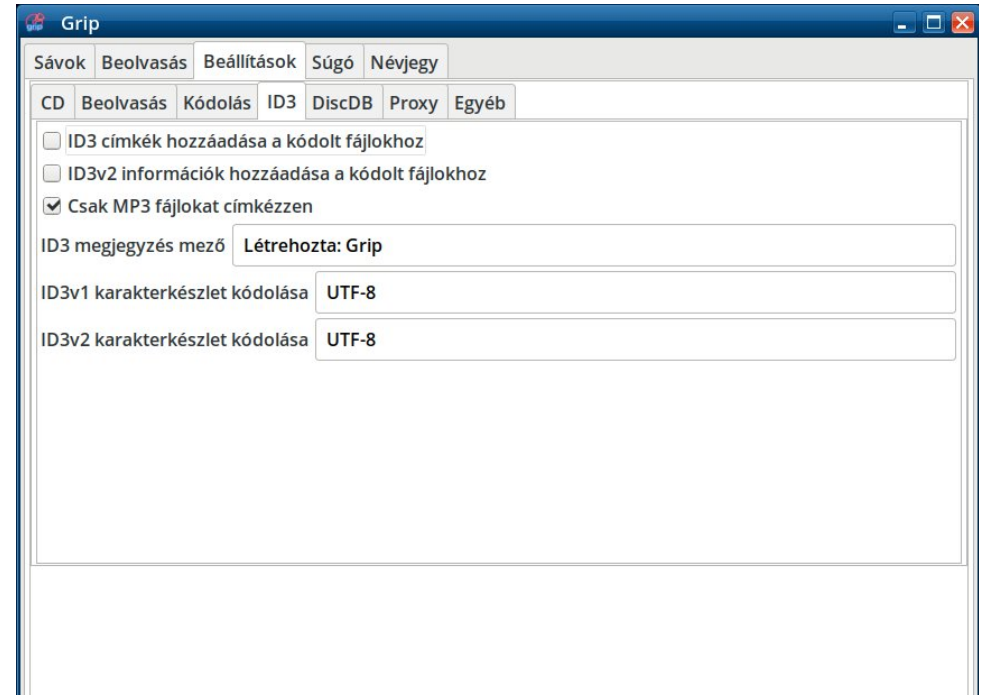
A következő szövegbeviteli mezőben adod meg a választott kódoló könyvtárhoz vezető útvonalat.

A következő beviteli sorban állíthatod be a parancssori kapcsolókat, lehetővé téve számodra a kódolt hangfájlok nevének meghatározását. A fájlnevek testre szabásához használd a korábban bemutatott változókat. Hogy teljesen őszinte legyek, egyszerűen elfogadtam az előre beállított értékeket, amikkel a Grip érkezik és teljesen elégedett voltam velük.

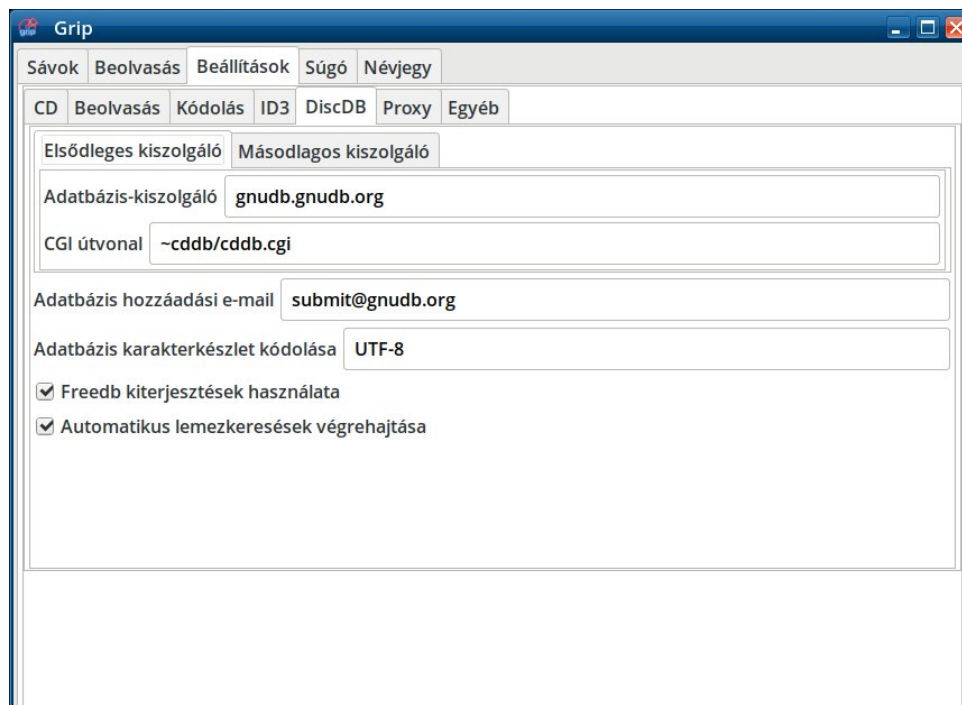
A „Beállítások” belső fülnél (a fenti képen a második), állítod be a fájlok kódoláshoz használt bitrátát (nagyjából a lap közepénél). Mivel MP3-at használok, 192 kbps-t választok. Jegyezd meg, hogy az alacsonyabb szám, gyengébb minőséget jelent ... és fordítva. A 192 kbps-t elfogadható középútnak találok, jó minőséget ad, de elfogadható tömörítéssel. Összehasonlításképpen, a 128 kbps

(nagyjából) egy FM-rádió hangminőségét adja. A „Beállítások” belső fül többi beállításai viszonylag egyértelműek.

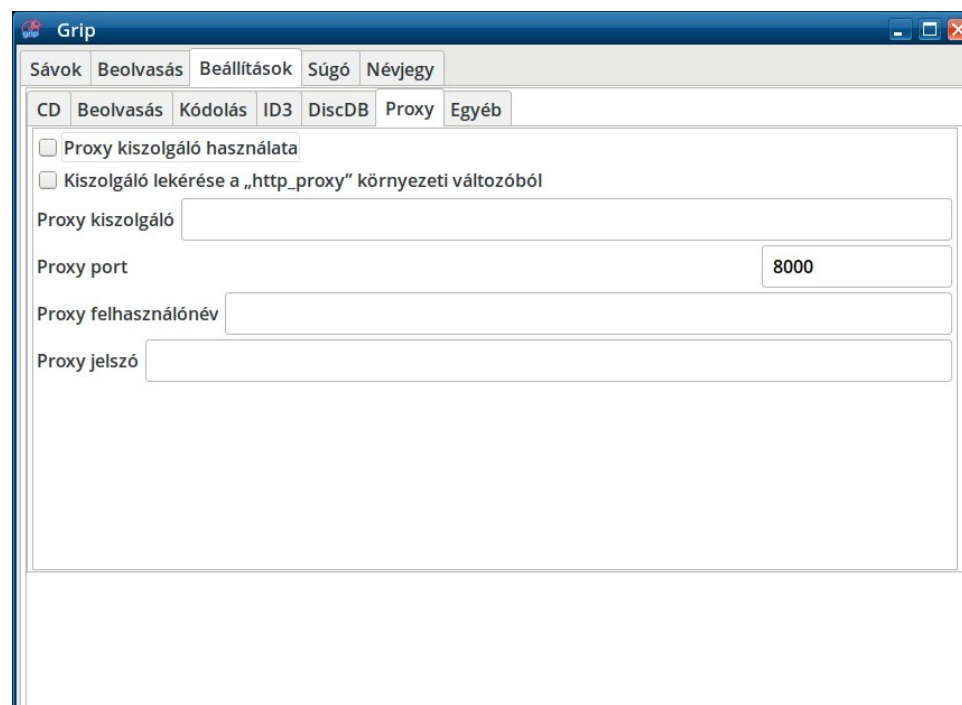

A Beállítások → ID3 fül alatt én engedélyeztem az összes opciót (elég egyértelműeknek kell lenniük). Az „ID3 megjegyzés mező” tartalmát szabadon átírhatod. Ha például azt szeretnéd beírni, hogy „X Y zenekönyvtárból”, nagyon megköszönjük, ha megteszed.

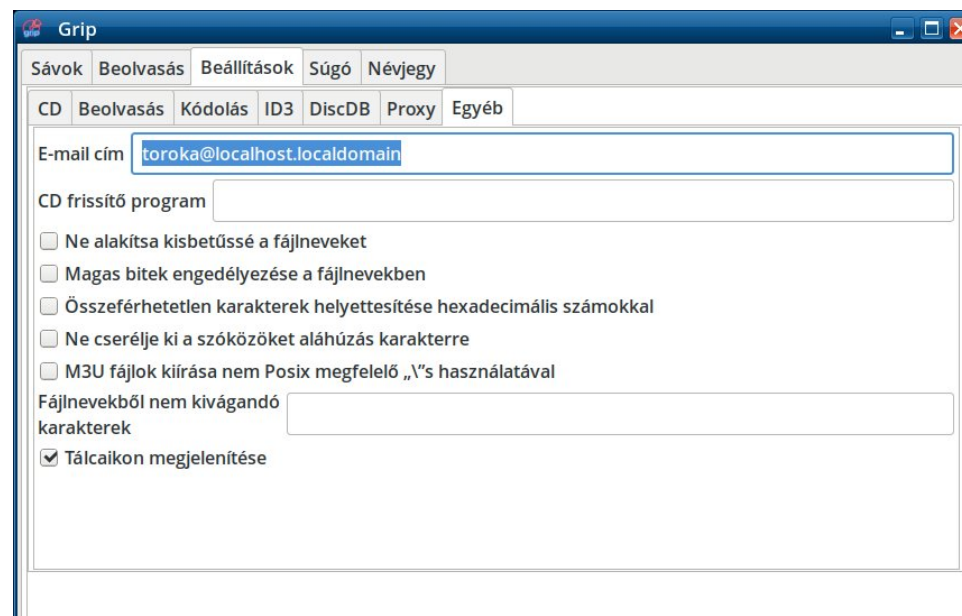

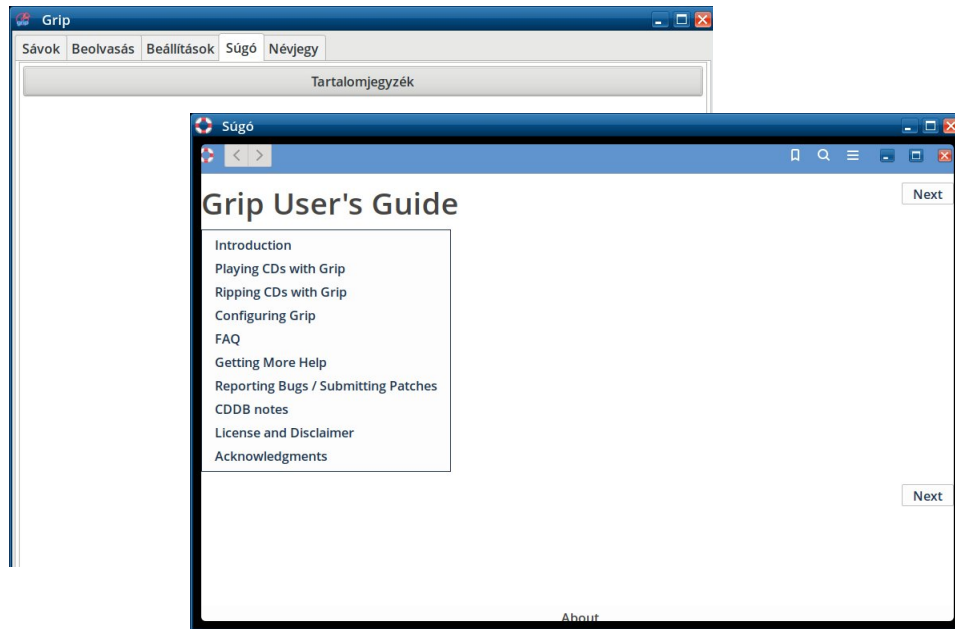
A Beállítások → DiscDB fülnek is két további füle van: Elsődleges kiszolgáló és Másodlagos kiszolgáló. Kialakításuk azonos. Itt határozhatod meg, hogy melyik Cddb-szervert használja a lemezinformációk letöltésére. Az én Grip-példányomnál a Másodlagos szerver fülénél az Adatbázis-kiszolgáló mezőjében nincs adat, így az Elsődleges kiszolgálónál szereplő szerver az egyetlen, ahol lemezinformációkat keres. Ha gondolod, kitöltheted a Másodlagos szerver mezőit is, de azok hiánya nálam nem akadályozta meg a Cddb-adatok letöltését. Más szavakkal, rendben működik a Másodlagos kiszolgáló fül alatt szerver azonosítása nélkül is.

A felső képen a Grip alapbeállítása látható, és nem használván proxyt, nem változtattam az alapbeállításokon.

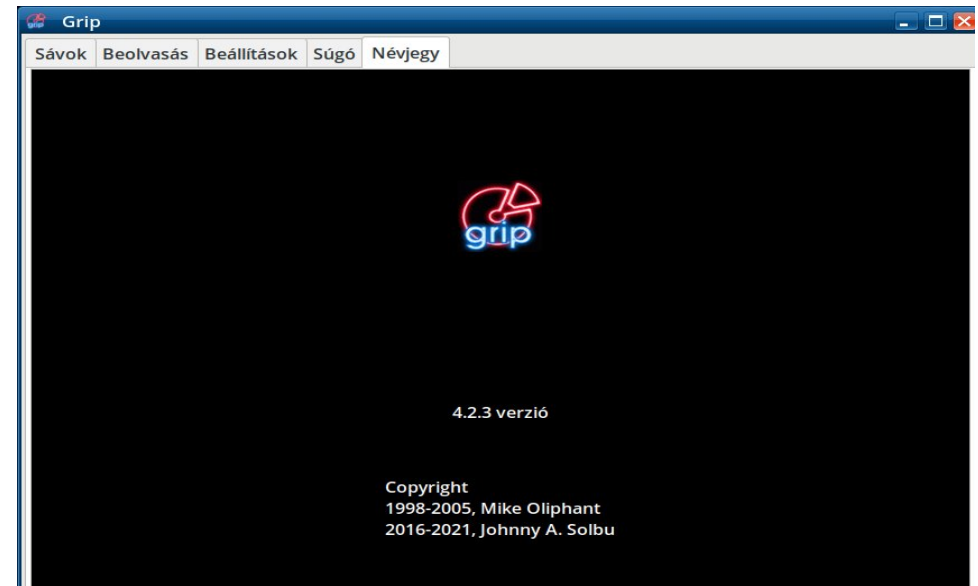
A Beállítások → Egyéb fül alatt sok olyasmi állítható be, ami igazából semelyik kategóriába sem illik. Egyetlen változtatásom itt, hogy bekapcsoltam a „Tálcaikon megjelenítése”-t. Ezzel a Grip a panelem értesítési részébe kirakhatott egy ikont. Azon az ikonon egy jobb kattintás az egérrel lehetővé teszi számomra a Grip számos funkciójának közvetlenül elérését anélkül, hogy ténylegesen megnyitnám (vagy előtérbe hoznám) a Grip ablakát.

A Grip súgója Yelp-ben megnyitva

A „Súgó”-fül elérést biztosít a Grip súgófájljához, ami elég jól megírtnak tűnik. Ha a Yelp (Gnome súgóírója) telepítve van, a Grip súgója abban nyílik meg, amikor a Súgó-fül ablakában a Tartalomjegyzék” gombra kattintasz (második kép).

Hogy teljesen őszinte legyek, nem tudom, mi történne, ha a Súgó fül alatt a „Tartalomjegyzék” gombra kattintanék, miközben a Yelp nincs telepítve. A Yelp egyike azon programoknak, amiket a PCLinuxOS rendszerre rutinszerűen felrakok. Furán hangozhat, de ez a szokás a windowsos „gyökereimre vezethető” vissza. Mindig szerettem súgófájlokkal dolgozni és „windowsos napjaimban” magam is csináltam pár súgót, amiket shareware-ként adtam közre. Így ... már nem is olyan furcsa.

A „Névjegy” a kötelező névjegy-információkat mutatja, a sourceforge.net-en található Grip-projekt oldalára mutató hivatkozással. Rákattintva, a projekt oldala az elsődleges böngészőben megnyílik.

Összességében, a Grip nagyon jól működik a CD-k beolvasásában és hangfájlba kódolásában. Emellett elég gyors. A mintegy egy órás Beatles lemezt (Please Please Me) közel 4.0x sebességgel olvassa be, így az adatbeolvasás a normál lejátszásnál négyszer gyorsabban történik. 60 percnyi zene esetén, azt eloszdvá a CD olvasási sebességével, az eredmény *közelítőleg* megadja, a lemez beolvasására és a választott formátumba átkódolására szükséges időt. Az adott lemez beolvasása és átkódolása MP3-ba, mintegy 15 percbe tellett.

IronGrip

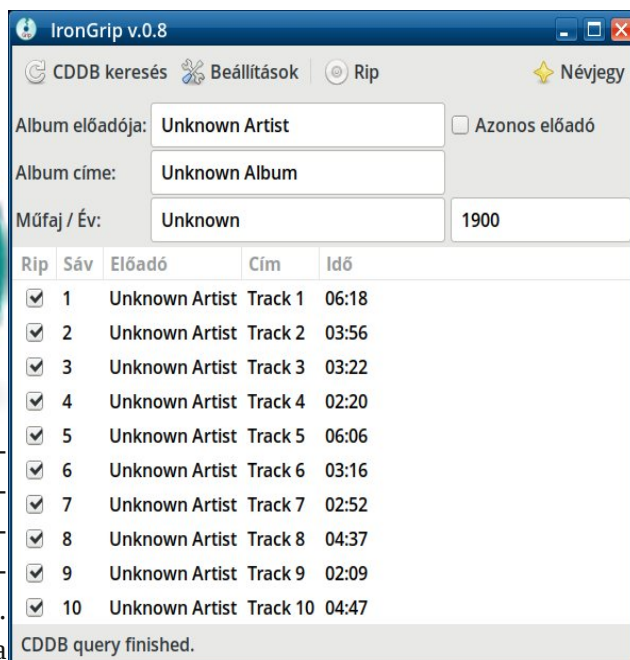

Miközben a Grip elsődlegesen mentő és kódoló program, ami hang CD lejátszására is képes, az IronGrip KIZÁRÓLAG rippelő-kódoló. Ha a rendszereden szűkös a hely, az IronGrip bináris programfájlja mintegy 25 kB, kisebb a Grip-nél.

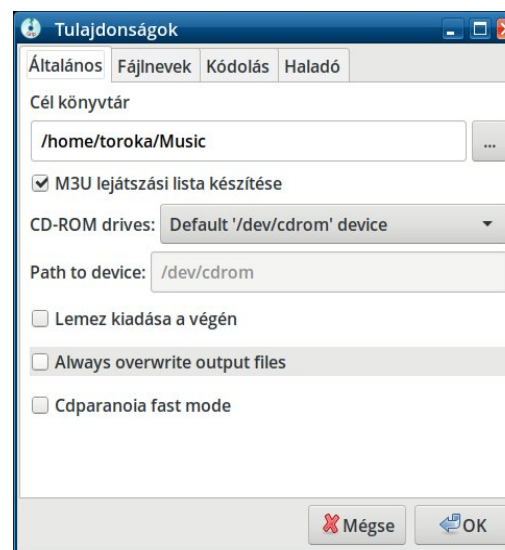
Az IronGrip kevesebb vezérlővel és opcióval rendelkezik, de ne becsüld le a képességeit. Az IronGrip legalább olyan jó munkát végez a hang CD-k letöltésében és hangfájlba konvertálásában, mint bármely más program. Jóllehet, már 10 éve nincs frissítése a GitHub-os [oldalán](#), az IronGrip jól, nagyon jól működik.

Az IronGrip első használatakor ki kell választanod a „CDDB keresés” gombot az IronGrip fő ablakában balra fent. Ezt a Beállításoknál ledvedre módosíthatod, hogy automatikusan lekérdezze a CDDB-t amikor hang CD raksz be (a beállítási folyamat áttekintésekor meg fogom mutatni).

Ha az IronGrip használata mellett döntesz, mindenképpen meg kell nyitnod a Beállítások” párbeszédet, ha működő CDDB-kapcsolatot akarsz. Az IronGrip alapból NEM biztosít működő CDDB-szerverbeállítást. Hasonlóképpen, a beállítási folyamat áttekintésekor erre is rá fogok mutatni.

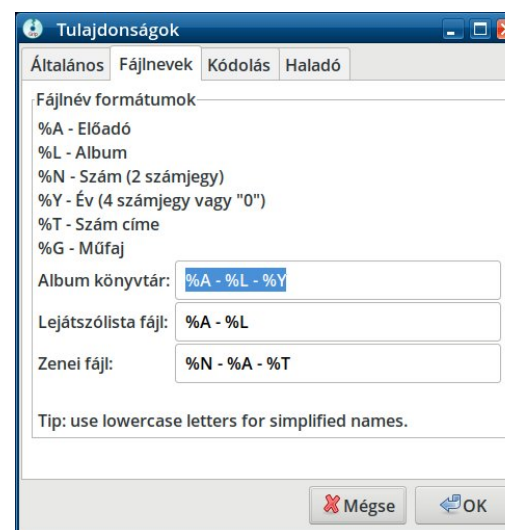

Hang CD-letöltők: áttekintés

kívántat.

A külső USB optikai meghajtóval a „Lemez kiadása a végén” nem működik, függetlenül attól, hogy a jelölje ki van-e pipálva, vagy sem. Ugyanakkor, számomra ez nem „kulcsfontosságú”. Az „Always overwrite ...” (a kimeneti fájlokat mindig felülírja) egyértelmű. A „Cdparanoia fast mode” (cdparanoia gyors mód) nálam sosem aktív, mindig attól félek, hogy a hangfájl szaggatott lesz tőle.

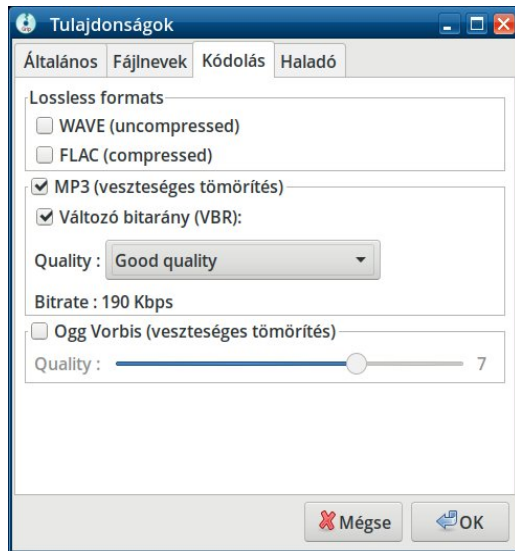
Az „Általános” fül alatt kezdesz, a „Cél könyvtár” mezőben meghatározva a helyet, ahova a kódolt hangfájlokat menteni akarsz. Ezután azt, hogy akarsz-e, vagy sem M3U lejátszási listát készíttetni azzal tudatod, hogy bejelölöd-e, vagy sem az „M3U lejátszási lista készítése” melletti négyzetet. Az olvasónak már érzékelnie kellett az optikai lemezt, de ha számítógépedhez több optikai lemezolvasó is kapcsolódik, a „CD-ROM drives” felirat melletti lenyíló listában kiválaszthatod a használni

A „Fájlnév” fül lehetővé teszi, hogy meghatározzuk a fájlnév formáját, milyen CDDB-adatok kerüljenek bele. Az alapbeállításokat meghagytam tudva, hogy a létrehozott fájlnévben lesznek szóközök. A Grip automatikusan lecseréli a szóközöket aláhúzással, hacsak külön nem mondjuk neki, hogy ne tegye. Az IronGrip-nél nincs így.

Mindenki, aki az elmúlt 15 évben olvasta az írásaimat tudja, hogy

nagyon-nagyon utálok a szóközt a fájlnevekben. Ugyanakkor, nagyon könnyen rendezhetem a dolgot az Xfce asztalomhoz tartozó Thunar felhasználói menüjébe általam készített felhasználói művelettel. Azzal csoportos kijelölés és a szóköz más karakterre cserélése egy mozdulattal lehetséges. Valóban nincs más módszer a „fájlnevekben a szóközők” lecserélésére, mivel a számok, az előadók és az albumok nevei (nagy valószínűséggel) tartalmazznak szóközőket.

A fájlnev formájának meghatározása viszonylag egyértelmű kell legyen, ne fogd vissza magad a fájlnev igényeidhez való igazításában. Ha nagyon összekevernéd a dolgokat, bármikor ránézhetsz erre a képre, és a paramétereket az alapértékekre visszaállíthatod. Ami még jobb, hogy én egyszerűen az alapbeállításokat használom a fájlnevek kialakítására.

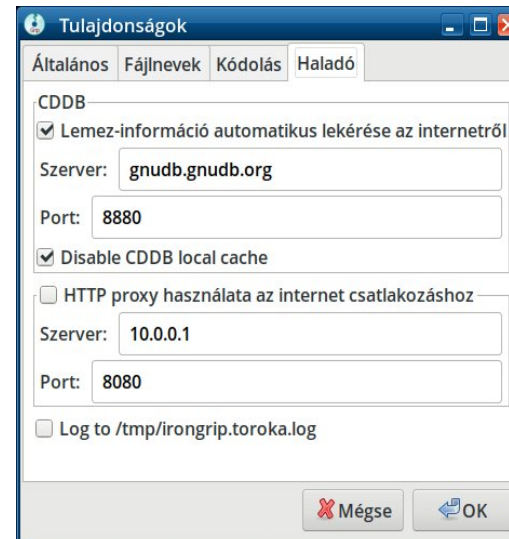

A „Kódolás” fül az, ahol a hang CD-ről a hangfájlok beolvasásának és kódolásának paramétereit beállíthatod. Választhatsz WAV, vagy FLAC fájl is, de előre szólok, hogy azok nagyon nagy fájlok lesznek. A WAV-fájlok teljesen tömörítetlenek, míg a FLAC-fájlok, miközben köztudottan kiváló hangminőségűek, nem rendelkeznek olyan mértékű tömörítési lehetőséggel, mint az MP3-, vagy az OGG-fájlok (jóllehet a hangminőség rovására tömörítenek).

Mivel többnyire MP3-ba konvertálok, ennél a résznél végeztem a beállításokat. Fájlformátumnak MP3-t választottam a „Változó bitarány (VBR)” jelölőt is kipipálva. A kijelölés nélkül az IronGrip CBR-t (konstans bitráta) használ. A VBR segít, hogy az MP3-fájlok kisebbek legyenek minőségvesztés nélkül úgy, hogy a mintavételt a hang dinamikája szerint változtatja. Halkabb, kevésbé „mély” hang nem igényel olyan magas bitrátát, mint a hangosabb, „mélyebb” része a hangfelvételnél, és ennek megfelelően állítja be, bizonyos határokon belül.

Ezután kiválasztod a mentett hangfájlnak kívánt minőségi szintet (Quality). Amikor low (gyenge), good (jó), high (magas) és maximum minőség között váltogatsz, látható, hogy a „Bitrate” értéke annak megfelelően változik. A „Good quality”-t választottam, mivel a 192 kbps bitrátaival kódolt hangok minőségével elégedett vagyok, és a 190 kbps változó bitráta nagyon közel van ehhez.

Ha OGG-formátumba kódolást választod a fájljaidnak, az „OGG Vorbis” felirat melletti jelölőt pipáld ki. Arra figyelj, hogy a többi formátum ne legyen kijelölve. A csúszkát mozgasd a kívánt minőségi szint beállításához. Tartsd észben, alacsonyabb tömörítés nagyobb fájlt, de jobb minőséget ad.

Ha meg kívánod adni magadnak azt a luxust, hogy CDDB-vel leszeded az előadó, az album és a számok nevét, először ki kell javítanod az IronGrip előre beállított CDDB-szerver információját. Az általam használt fő CDDB-szerver információit a képen láthatod. De használhatod a cikk elején megadott alternatív CDDB-szerver is.

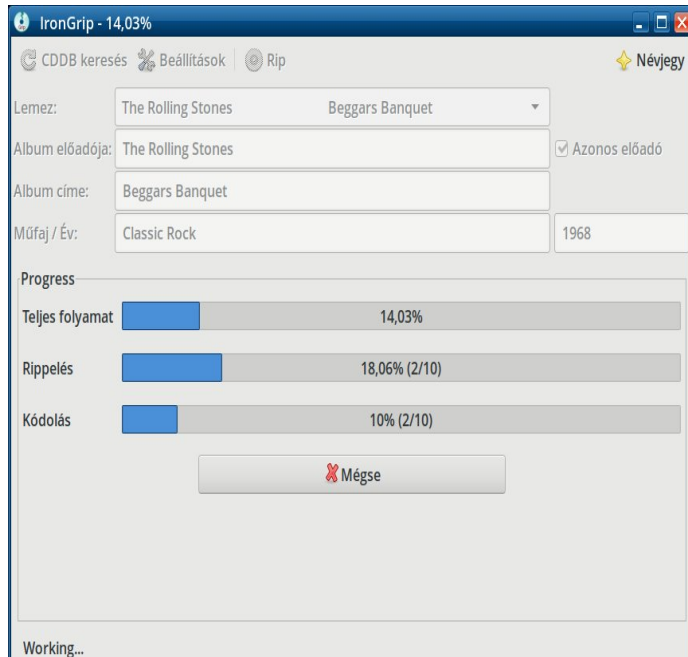
Sajnos, a *működő* elérhető CDDB-szerverek száma csökken, mivel az optikai lemezek népszerűsége átadja

a helyét a sztrímelő szolgáltatásoknak.

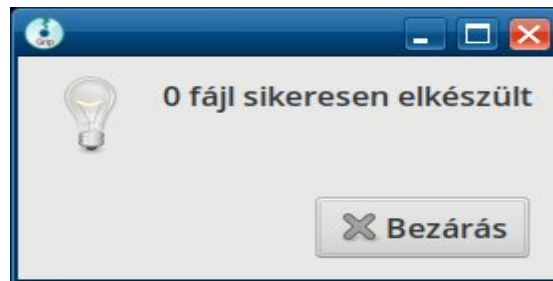
Én bejelöltem a „Disable CDDB local cache” (CDDB helyi cache kikapcsolása). Nem látom szükségét CDDB-adatok tárolásának a gépemem.

Mivel nem használok HTTP proxy-t, ehhez a részhez nem nyúltam. Arra sincs szükségem, hogy a műveleteim naplója kéznél legyen, ezért a „Log to /tmp/irongrip.parnote.log” jelölőjét üresen hagytam.

Hang CD-letöltők: áttekintés

Az IronGrip fő ablakában a „Rip” gombra kattintásra az előrehaladást jelző (Progress) csíkok felélednek, mutatva a hang CD-nek a számítógépre digitális hangfájlba letöltésének előrehaladását. Ez egyértelmű kell legyen, de a „Mégse” gombra kattintás leállíthatja a hang CD számainak letöltését és kódolását.

Amint vége, az IronGrip feldob egy egyszerű információs ablakot olyat, mint a képen látható.

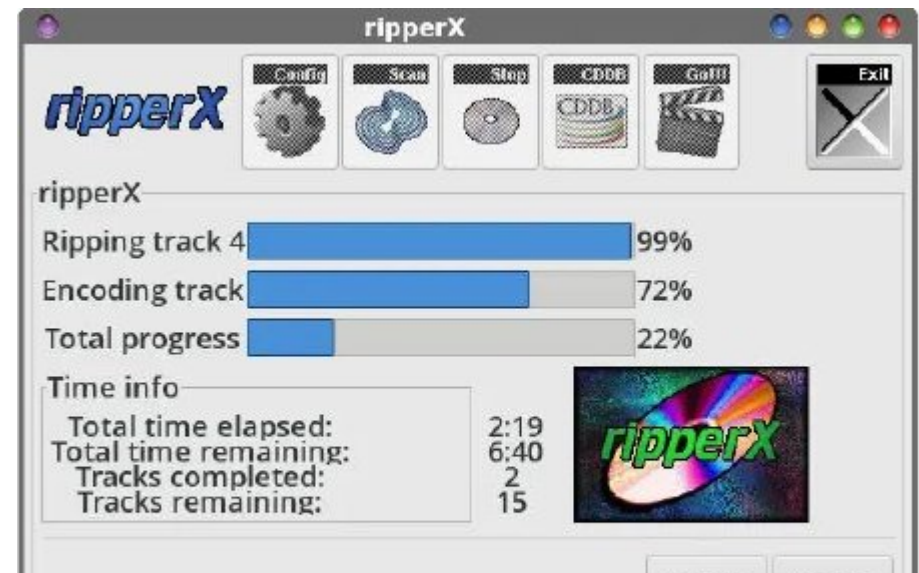

A „Névjegy” gombra kattintással az IronGrip fő ablaka megjeleníti a „Névjegy” párbeszédablakot, ahogy a képen látható. Van rajta egy hivatkozás is az IronGrip GitHub-lapjára.

RipperX

A harmadik CD-rippelő program, amivel foglalkozunk a RipperX. A PCLinuxOS tárolójában a 2.7.3- verzió van pillanatnyilag. A [sourceforge.net RipperX-oldalán](http://sourceforge.net/RipperX-oldalán) a legfrissebb verzió a 2.8.0., legutóbb 2014 márciusában frissítve. A 2.7.3-as verzió 2010. novemberi frissítésű.

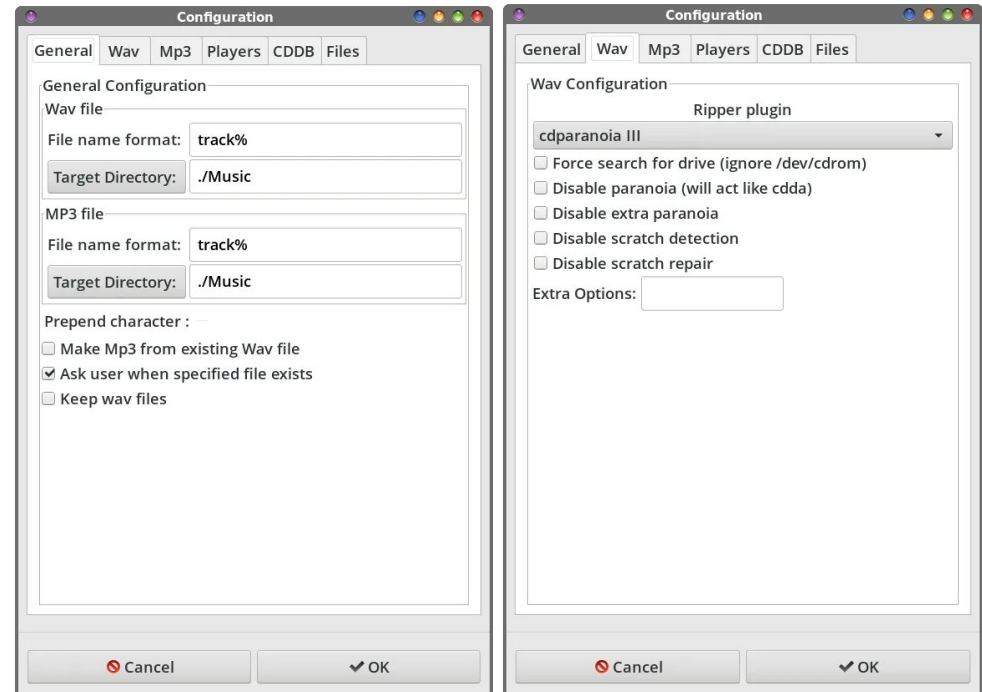
Úgy húsz évvel ezelőtt a belga Jos Dehaes tartotta karban a programot, mielőtt a tisztségét másoknak átadta volna. Joske (évek múltával) egy kicsit meglepődve látta, hogy a forráskód a sourceforge.net-en még most is megtalálható. Ezután, megpróbálta frissíteni a forráskódot, hogy az újabb Gtk+ kiadások előnyeit kihasználja (eredetileg Gtk+ 1.x-re készült). Hamar rájött, hogy könnyebb lesz az egész programot az eredeti C programnyelv helyett Rust-tal újraírni. Az új Rust-os verzióját a GitHub-on RippeX 4-ként [tárolja](#).

Ám, a PCLinuxOS tárolójában található RipperX kora ne tántorítson el a program kipróbálásától. Még 14 évvel később is nagyon jó munkát végez a hang CD rippelésében.

Akár a többi, a cikkben megvizsgált rippelőknél, a CDDb beállítás itt sem működik már a „gyári beállítás szerint”, mivel a mostanra üzemben kívülre került freedb CDDb-szerverre támaszkodik. Meg kell változtatnod a CDDb-szerverre vonatkozó információkat a cikk elején említett két szerver egyikére. Ha az megvolt, akkor rendben leszedi az album, előadó és számok információit.

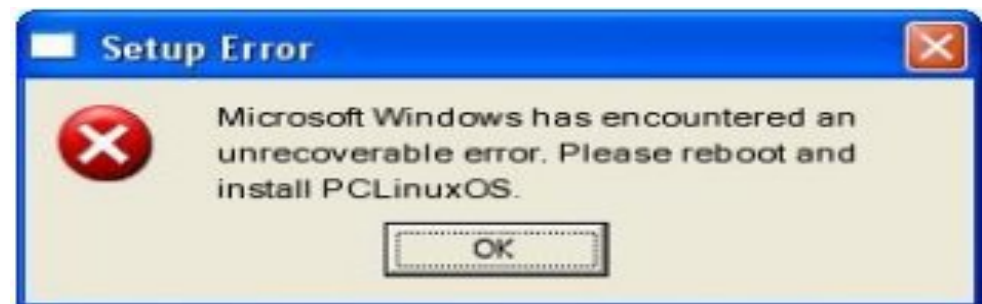
Észrevetted, hogy a program fő ablakában az egyes számok mellett zöld pipa van? Azt jelenti, hogy rippelésre és kódolásra besorolta. Ha nem látsz zöld pipát, akkor csak használd a „Select All Tracks” gombot a RipperX fő ablakának bal felső sarkában, vagy egyenként jelöld ki a rippelni és kódolni szándékozott számokat.

Azt is észreveheted, hogy az egyes számok előtt a bal szélén van egy „lejátszó” gomb. Jelenleg csak egyetlen parancssori programot találtam a PCLinuxOS tárolójában, ami lehetővé teszi ennek a gomb használatát ... ami Oké, mivel a RipperX minket lejátszóként nem érdekel (arra vannak jobb programok). Nekünk az kell, hogy a RipperX töltsen le és kódolja át a hang CD-inket a kiválasztott digitális hangfájlba és formátumba.

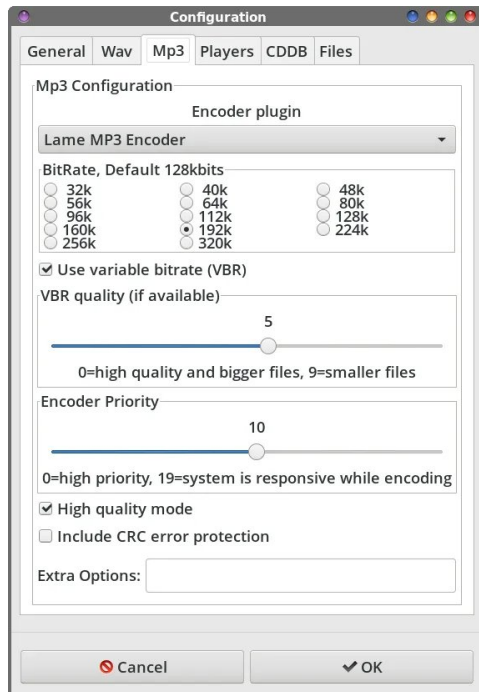

Akár a többi CD-rippelő program, a RipperX is a hanganyagot WAV-fájlba szedi le a CD-ről és utána kódolja át a kiválasztott kódolóval. A problémák elkerülése érdekében add meg azt a könyvtárat, ahol a RipperX majd tárolja a digitális hangfájljaidat, ami általában ugyanaz a könyvtár. Ne aggódj, hacsak ki nem jelölöd ki a „Keep wav files” (wav-fájlok megtartása), akkor a kívánt formátumba történt kódolásuk befejeztével automatikusan törlődnek.

A „Wav” fül alatt, megtartottam a RipperX alapbeállításait ... vagyis semmi sincs kiválasztva. Úgy gondolom, a legtöbb felhasználó esetén hasonló lesz a helyzet.

Hang CD-letöltők: áttekintés

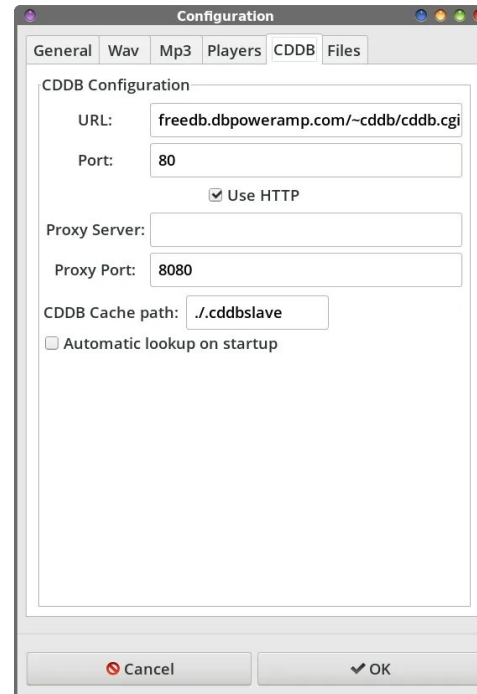
Az „Mp3” fül alatt van az, ahol beállítod a RipperX-nek, hogy milyen kódolót akarsz használni a végső hangfájljaidnál. A rendszeremben, két MP3 kódoló (lame és bladeenc) érhető el, csakúgy, mint az Ogg Vorbis (az OGG-fájlokhoz) és a FLAC-kódoló. Ismét csak a lame-t választom, mivel ez a legkényelmesebb nekem és ezt ismerem.

A kódolt fájl bitrátáját egy halom rádiógombból választod ki. Ahogy korábban említettem, én a 192 kbps választom, mivel elég kellemes hangminőséget produkál, miközben a fájlméretet viszonylag alacsonyan tartja.

A VBR (változó bitráta) jelölőt is aktiválom, hogy segítsen kisebb MP3-fájlokat készíteni.

A „Players” (lejátszók) fül alatt az „alap” értékek az első mezőkben a cdplay % és a cdstop %. Ám ezek a programok a PCLinuxOSTárolójában nem érhetőek el, a cdstop-ra nem találtam helyettesítőt, de a cdplay-re találtam parancssori helyettesítőt. A „cdplay %” sor helyére mplayer -cdrom-device /dev/sr0 cdda://%v-cache 5000 utasítást írok. A lejátszást

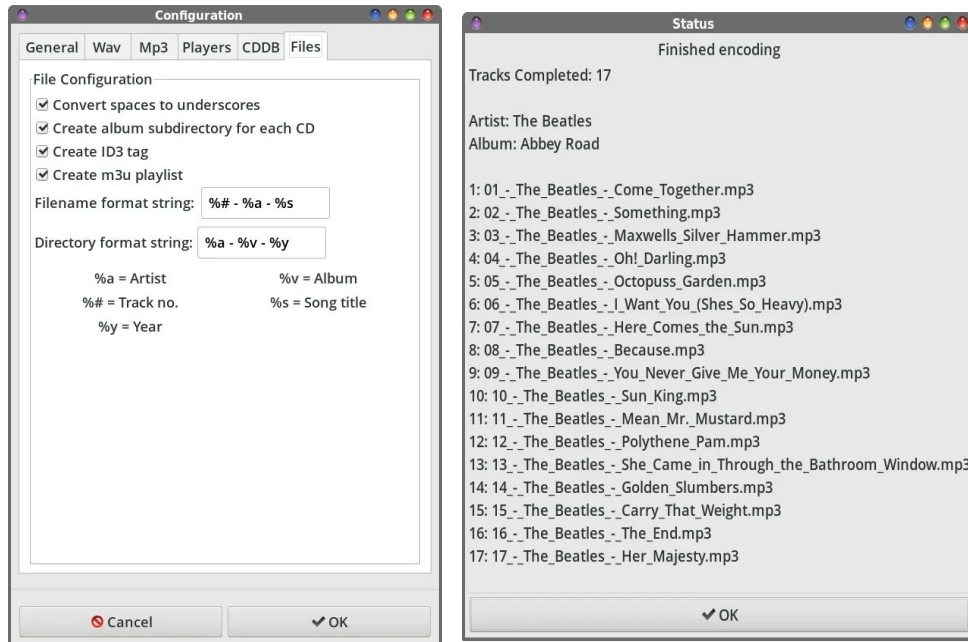
nem fogod tudni leállítani, ha egyszer elindult, így a számot végig kell hallgatnod, mielőtt a lejátszás megállna. Vagy használhatod a kill mplayer-t parancssorból. Én a „pkill mplayer”-t használom, ami nem okoz semmilyen gondot. Ha ezt az utat választod, akkor telepítened kell a pkill-t a PCLinuxOS tárolójából. A „-cache 5000” nagyon fontos része parancsnak, mert ha elhagyjuk, akkor a lejátszás elakadhat, amíg a puffer be nem tölti a szám következő részét/it. A parancs kiterjesztése egy öt másodperces puffert állít be, ami elegendőnek tűnik a pufferelei megszakítások kivédésére. A többi mezőt az alapértékeken hagytam.

A CDDb-fül alatt hajtod végre a módosításokat, amik működő CDDb-szerver eléréséhez kellenek. A képen a cikk elején említett második CDDb-szervert állítottam be. CDDb-szervernek írd be **freedb.dbpoweramp.com/~cddb/cddb.cgi** és a port legyen **80**. Ha azt szeretnéd, hogy a RipperX automatikusan lekérdezze a CDDb-t, akkor az „Automatic lookup on start” (automatikus ellenőrzés indításkor) előtti jelölőt pipáld ki. Sajnos, nekem nem volt szerencsém a RipperX adatbeolvasásával új lemez betöltésekor, ehhez ki kellett lépnem a programból és újra elindítani. Helyette, megtartja az előző lemez adatait, és semmivel sem (a RipperX gyors bezárását és újraindítását kivéve) lehet rávenni, hogy olvassa be a CDDb-adatokat az új lemezhez.

Hang CD-letöltők: áttekintés

A „Files” fülnél állítod össze a kódolt fájl nevének megformálásához használt információkat. A párbeszédablak (l. kép) nagyon megkönnyíti a változók beazonosítását és tartalmuk értelmezését. Javaslom, hogy a „Convert spaces to underscores” (szóközök aláhúzásra cserélése) előtti jelölőt aktiváld, hogy ne legyenek szóközök a fájlnevekben.

Amikor a RipperX végzett a fájljaidnak a hang CD-ről történő beolvasásával és kódolásával, feldobja a „Finished encoding” ablakot, ami összegzi a beolvasott és kódolt számokat előadó, album címe és a fájl neve formában, minden egyes, a RipperX által készített fájlra.

Összegzés

Meg is vagyunk! A PCLinuxOS tárolójában vannak más programok is, amik képesek hang CD-k letöltésére és kódolására, de ahogy a felvezetésben mondtam, azok (mint a K3b) más feladatokat is ellátnak. Emlékezz, olyanokra korlátoztuk magunkat, amik elsődleges feladata hang CD-kről hangfájlok letöltése és

átkódolása. A PCLinuxOSTárolójában vannak még parancssori programok is (pl. abcde ... eszközm, ez a neve), amik legalább ennyire hatékonyak. Ám, mivel sok felhasználó nagyon tartózkodó, amikor a parancssor használatáról lenne szó, itt nem vettem számításba.

Tudom, páran úgy gondolják, az optikai lemezeknek a dodó madarak sorsára kell jutniuk, de ugyanezt mondták a bakelit lemezekről is, amikor a CD megjelent a színen. Ma a hagyományos lemezek újraéledését láthatjuk a vájt fülű körökben. Feltételezem, hasonló fog történni a CD-kel és más optikai lemezekkel is. Lehet, hogy napjaink legújabb és nagyobb adathordozói között a népsze-rűségük csökken, de biztos vagyok benne, a belátható jövőben is velünk lesznek.

A mai gépkocsiknál, amikben már nincs CD-lejátszó, a lemezek letöltése és hangfájlokba kódolása, majd (l. múlt havi cikk) USB-meghajtóra kiírása lehet az egyetlen módja annak, hogy a zenei gyűjteményedet út közben is hallgathasd.

